

omtrent tilsvarende Beløb. En af de Omstændigheder, som have medført dette Resultat, er den ny Form for Inddragelse af Statskassens Indtægter, som virker saa godt, at Indtægtsrestancerne nu ere mindre, end de have været i de foregaaende Aar. Derfor tror jeg at kunne slaa fast, at Kassebeholdningen er nogenlunde Maalestok for Udviklingen i disse Aar.

Udviklingen har da været den, at det har været muligt at dække omtrent alle Treaarets Udgifter uden Nedgang i Kassebeholdningen.

Ser man nu paa, hvad der i disse 3 Aar er anvendt paa Forøgelse af Formuen, finder man, at der paa § 27 til offentlige Arbejder er anvendt efter Statsregnskabet for 1902—03 9,464,000 Kr. — jeg bemærker, at jeg nævner Tallene afrundede i Tusinder — og efter Statsregnskabet for 1903—04 6,236,000 Kr. Hvis man hertil lægger, hvad der er budgetteret for indeværende Finansaar, nemlig 5,455,000 Kr., kommer man til, at der i disse 3 Aar til Udvidelse af bestaaende Anlæg, til Statsbaner, Privatbaner og Havne er anvendt i alt 21 Millioner Kr. Naturligvis er jeg ganske klar over, at en stor Del af disse Udgifter altid bør afholdes af Aarets løbende Indtægter, og at det vilde være et meget slet Budget, hvor dette ikke kunde naas. Men selv om vi indskrænke os til de to Konti E. og F. paa § 27, Statstilskud til ny Statsbaneanlæg og til Privatbaner, finder man, at der paa de to Statsregnskaber og paa indeværende Aars Finanslov i alt er opført 7,700,000 Kr. For de fleste af disse Udgifters Vedkommende, altsaa paa Konti E. og F., har det været Forudsætningen ved de paagældende Loves Vedtagelse, at Pengene dertil skulde fremskaffes ved Statslaan. Det gælder saaledes om alle Tilskuddene til Privatbaner. Dette Ting har været med til at vedtage Loven af 8. Maj 1894 angaaende Anlæg af Privatbaner, og deri er der jo givet Finansministeren Bemyndigelse til at udstede Obligationer for et Beløb, der svarer til Statskassens Bidrag. Noget lignende er Tilfældet ved Loven af 27. April 1900, som gav Hjemmel for Anlæg af Statsbanerne Viborg—Herning, Herning—Holstebro og Langaa—Silkeborg, endvidere for Korsør og Esbjerg Stationers

Udvidelse og for Anlæg af Dampfærgelejerne paa Gødser. I denne Lov bestemmes det udtrykkeligt, at Udgifterne til disse Anlæg blive at afholde dels af Statskassens almindelige Beholdning og dels ved Statslaan efter nærmere Regler, der blive at fastsætte ved Lov. Bemyndigelsen for Finansministeren til at udstede Obligationer, efterhaanden som Beløbene udbetaltes, bortfaldt ganske vist ved Laaneloven af 1901, den Lov, ifølge hvilken det sidste 30 Millioner Kr.s Laan blev optaget. Men til Gængæld var det den Gang Tanken, at de paagældende Udgifter vilde blive at udrede ved successivt Forbrug af Laanekapitalen. Det samme gælder til Dels Udlaanene af Statskassen paa § 27. Der er til Husmandslaan, til Fiskerilaan og til Udlaan til Hedekommuner m. m. i de forløbne 3 Aar i alt forbrugt ca. 7 Mill. Kr. Ogsaa for Husmandslaanenes Vedkommende er der Hjemmel til Udstedelse af Obligationer svarende til de Beløb, der blive udlaante, men det, som er det virkelige Forhold, er dette, at det i alle 3 Aar er lykkedes at udrede de nævnte Udgifter, ogsaa dem, om hvilke man forudsatte, at de skulde udredes ved Laan uden væsentlig Nedgang i Statskassens Beholdning. Jeg bemærker endnu, at der i de samme 3 Aar er afdraget 6 Mill. Kr. paa Statsgælden. Saaledes vil 3 Aars Balancen omtrent komme til at se ud: Sammenligner man 3-Aaret med den foregaaende Tid, maa man sige, at det er en heldig Vending, der er sket. Der er anvendt ca. 14 Mill. Kr. til offentlige Arbejder og Udlaan, som vare forudsatte at skulle udredes ved Statslaan, uden at det har gjort noget stærkt Indgreb i Kassebeholdningen. Dette gode Resultat skyldes ikke nogen enkelt Faktor, det skyldes mange forskellige samvirkende Faktorer. Der er for det første en Faktor, som ingen er Herre over, nemlig opadgaaende Konjunkturer, gode Tider, stigende Indtægter. De have i høj Grad hjulpet med. En anden Faktor, som ogsaa har gjort sine Virkninger gældende i disse Aar, er en forstandig Lovgivning, som har skabt ny Indtægter, naar det var nødvendigt at skride til Afholdelsen af ny Udgifter. Og endelig tør jeg vel ogsaa sige, at dette gode Resultat skyldes en dygtig finansiel Lø-